

ВІТАЕМО ЮВІЛЯРІВ

ДО 60-річчя
ВОЛОДИМИРА
НИКИФОРОВИЧА СТАНКА

Цього року відомому вітчизняному археологу, досліднику історії первісного суспільства, професору Володимирі Никифоровичу Станку виповнилося шістдесят років.

В. Н. Станко народився 19 лютого 1937 р. в с. Тернівка (нині м. Миколаїв) у селянській болгарській родині. Після закінчення школи він вступає до історико-філологічного факультету університету м. Ростова-на-Дону, потім вчиться на історичному факультеті Одеського університету. Тут він уперше зацікавився археологією, познайомившись з такими видатними фахівцями у цій галузі, як М. Ф. Болтенко та П. О. Каришковський. Дипломна робота В. Н. Станка була присвячена історії археології: «Становлення і розвиток археології в Одесі». Однак вирішальну роль у становленні наукових інтересів Володимира Никифоровича відіграло знайомство з всесвітньо відомим археологом П. Й. Борисковським, яке відбулось на розкопках Великої Акаржі. Під впливом цього дослідника В. Н. Станко цілком зосереджується на

археології кам'яного віку і в 1965 р. вступає до аспірантури Інституту археології АН УРСР, де його науковим керівником стає С. М. Бібіков — видатний теоретик археологічної науки. Достроково захистивши в 1967 р. кандидатську дисертацію, В. Н. Станко повертається до Одеси. Тут його подальша наукова і педагогічна діяльність пов'язана з двома установами: відділом археології Північно-Західного Причорномор'я Інституту археології НАН України, який створюється в 1976 р. за його ініціативою і під його безпосереднім

керівництвом, та історичним факультетом Одеського державного університету ім. І. І. Мечнікова.

Працюючи на історичному факультеті, В. Н. Станко створює кафедру археології та етнології України, яку і очолює з перших днів її існування. При кафедрі відкрито лабораторію археології та етнографії Степової України, де засереджено матеріали археологічних та етнологічних досліджень кафедри, в т. ч. колекція пізньопалеолітичної пам'ятки Анетівка 2. З 1993 р. В. Н. Станко — декан історичного факультету. Він докладає багато зусиль до оптимізації роботи факультету, поліпшення учбового процесу та створення науково-педагогічного центру з археології та етнології. У 1996 р. його зусиллями на історичному факультеті відкрито спеціальність — археологія.

За ці роки В. Н. Станком багато зроблено в суто науковому плані. Він очолює ряд новобудовних експедицій у Північному Причорномор'ї, у процесі яких було відкрито багато різноманітних археологічних пам'яток на півдні України. Зокрема, під час дослідження мезолітичного поселення Мирне, ним було запроваджено найновішу методику розкопок, що дозволило створити комплексну теорію вивчення господарсько-побутових комплексів мезоліту. На основі цих досліджень В. Н. Станком була видана монографія «Мирное. Проблема мезоліта степей Северного Причерноморья» (К., 1982) і захищена докторська дисертація. У 1978 р. він відкриває новий комплекс стоянок первісної людини поблизу с. Анетівка Миколаївської обл. За матеріалами цих пам'яток у співавторстві зі своїми колегами була видана монографія «Позднепалеолитическое поселение Анетовка 2» (К., 1989) і успішно розробляються ним та його учнями складні питання історії стародавніх мисливців на бізона в степах Північного Причорномор'я.

Теоретичні концепції В. Н. Станка, в яких він розробляє питання палеоекології, палеоекономіки, палеосоціології та духовної культури первісних суспільств на терені сучасної України, були викладені в низці доповідей на міжнародних форумах та публікаціях у вітчизняних та закордонних наукових виданнях.

У своїх дослідженнях В. Н. Станко прагне, по-перше, до глибокого знання історичних фактів (археологічних джерел), а, по-друге — до широкого їх осмислення в контексті загального культурно-історичного процесу, у співвідношенні і взаємодії суспільства та природи.

Вітаючи Володимира Никифоровича з ювілеєм, його численні учні, колеги та друзі бажають йому міцного здоров'я, довгих років служіння науці та подальших творчих досягнень та відкриттів.

ДО 70-РІЧЧЯ ВОЛОДИМИРА ДАНИЛОВИЧА БАРАНА

Відомому українському вченому — члену-кореспонденту НАН України, доктору історичних наук, професору, лауреату Державної премії України Володимиру Даниловичу Барану виповнилось 70 років.

Він народився 9 серпня 1927 р. в с. Дем'янів Галицького р-ну нинішньої Івано-Франківської обл. Після закінчення початкової школи в рідному селі В. Д. Баран вчився у неповній середній школі в м. Бурштині. Продовжив освіту лише після тяжких років німецько-фашистської окупації, закінчивши Рогатинське педагогічне училище. Остаточно він обрав свій майбутній фах 1946 р., коли вступив до історичного факультету Львівського педагогічного інституту. З 1950 р. починається відлік трудового стажу В. Д. Барана.

Відколи В. Д. Баран був зарахований на посаду молодшого наукового співробітника відділу археології Інституту суспільних наук (1953 р.), професійна діяльність ювіляра пов'язана з археологією. Вже перші експедиційні дослідження визначили коло наукових інтересів В. Д. Барана — вивчення проблеми походження та ранньої історії слов'ян. Цим питанням присвячено